

PETI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

AGROPRIVREDA SRBIJE U
PREDPRISTUPNOM PERIODU

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Subotica, 15-17. oktobar 2015.

Ekonomski institut , Ulica Kralja Milana 16, 11000 Beograd, Srbija, E: poljoprivredniforum@ecinst.org.rs, W: www.ecinst.org.rs
Društvo agrarnih ekonomista Srbije, Ulica Nemanjina 6, Zemun, 11080 Beograd, Srbija, E: milsevar@eunet.rs, W: www.daes.org.rs

PANEL 4 : KAKO MALA PORODIČNA GAZDINSTVA DA BUDU ODRŽIVA

Fruits & Berries

**Tema izlaganja: DANSKI PROGRAM ZA RAZVOJ
VOĆARSTVA NA JUGU SRBIJE " FRUITS&BERRIES "**
Sprovođenje i rezultati

Ime i prezime, funkcija: Goran Ranković, zamenik višeg
savetnika

Fruits & Berries

PROGRAM PODRŽAVA RAZVOJ VOĆARSTVA U SLEDEĆIM OKRUZIMA

- ▣ NIŠAVSKI
- ▣ TOPLIČKI
- ▣ JABLANIČKI
- ▣ PČINJSKI
- ▣ PIROTSKI
- ▣ Teritorija 14000 km², (1.5 puta veća od Kosova ili za 1/4 manja od Vojvodine, 1,1 milion stanovnika, 32 opštine, 1425 sela)

PROGRAM PODRŽAVA RAZVOJ SLEDEĆEG VOĆA

Fruits & Berries

ŠLJIVA

VIŠNJA

BOROVNICA

JAGODA

TREŠNJA

MALINA

KUPINA

OSNOVNE KOMPONENTE PROGRAMA

Fruits & Berries

- IZGRADNJA KAPACITETA
- SUBVENCIJE
(zajedno sa Min. Polj. RS)
- Vrednost projekta: 8,65 mil EUR

Fruits & Berries

KOMPONENTA 1. IZGRADNJA KAPACITETA

- Pomoć postojećim i osnivanje novih savetodavnih službi;
- Osnivanje i pomoć postojećim udruženjima i zadrugama;
- Obuka primarnih proizvođača, preradjivača;
- Marketinška istraživanja u sektoru voća na domaćem i inostranom tržištu;
- Organizacija i učešće u marketinškim događajima u Srbiji i drugim zemljama;
- Edukacije na temu tehnologije proizvodnje predmetnih voćnih vrsta, rezidba, korišćenje đubriva, navodnjavanje, organska proizvodnja, adekvatan tretman voća u toku i posle berbe, kontrola kvaliteta, implementacija standarda i sertifikacija, podrška laboratorijama...

Jedan veoma ogranicavajući faktor za poboljšanje produktivnosti u proizvodnji voća je nedostatak finansijskih resursa. Program ustanovljava šemu grantova u skladu sa očekivanim budućim IPARD programom.

- ▣ **Plantaže:**
Zamena starih, podmladjivanje, uspostavljanje novih plantaza sa sertifikovanim sadnim materijalom, kako starih tako i novih sorti .
- ▣ **Oprema i mehanizacija:**
Traktori, protivgradni sistem, irigacioni i sistemi za navodnjavanje, kap po kap sistem, atomizeri, plastenici...
- ▣ **Proizvodnja**
Nove hladnjace, rekonstrukcija postojećih hladnjaca, nove hladnjace sa kontrolisanom atmosferom, masine za sortiranje, box palete za voće i druga tehnologija i masine za proizvodnju navedenog voća.

Stanje u poljoprivredi/voćarstvu na jugu Srbije na početku programa

- prosečna veličina RPG je 2,76 ha (Vojvodina 10,90 ha);
- prosečna veličina parcele je 0,30 ha (9 parcela po gazdinstvu);
- Prosečna starost traktora 22-25 godina;
- Drastično smanjivanje broja stanovnika;
- 21 od 32 opštine u navedenih 5 okruga (65%) pripada tzv. Marginalnim opštinama; od ukupno 45 marginalnih opština u Srbiji, 21 (47%) je na teritoriji 5 okruga;
- Izražen nedostatak kapaciteta za smrzavanje i skladištenje (Nišavski okrug: od 34103 m³, koristi se samo 2481 m³, ili 7,3%);
- Neorganizovanost poljoprivrednih proizvođača, ali i preradivača;
- Neprilagodjenost državnih konkursa realnoj situaciji;
- Nepoverenje u institucije države za sprovođenje konkursa (PSSS, uprave za poljoprivredu pri opštinama)...

Način sprovedjenja programa i rezultati

- Formiranje sopstvene mreže konsultanata / predstavnika u svakoj od 32 opštine, uz njihovu edukaciju pred objavljivanje svakog konkursa ;
- Edukacije - na noge proizvođaču (ne u velikim centrima, već u selima), prisutno preko 9000 do sada;
- Štampanje lakih brošura (30-40 str) za svaku od tema predavanja;
- Prilagodjavanje konkursa uslovima na terenu u pregovorima sa UAP i MINPOLJ, uz primenu 95% IPARD pravila:
 - * smanjivanje minimuma parcela za sadnju;
 - * smanjivanje broja potrebnih dokumenata za apliciranje;
 - * uprošćavanje procedure;
- Agresivna promocija objavljenog konkursa od strane naših konsultanata, uz štampanje velikog broja flajera i postera i prezentacija u svakom od 1425 sela;
- Pomoć konsultanata aplikantima u pripremi dokumentacije i blagovremenom slanju;
- Pomoć konsultanata inspektorima prilikom NULTE i ostalih kontrola aplikanata;

Način sprovođenja programa i rezultati

- Organizovanje studijskih poseta (Holandija, Italija, Danska, Poljska, Turska, Madjarska...);
- Organizovanje poseta sajmovima (Keln, Berlin, Moskva, Pariz...);
- Podrška lokalnim marketinškim manifestacijama: dani šljive Blace, Hum, dani kupine Ražanj, dani maline Sagonjevo, Vladičin Han, dani jagode Gredetin, dani višnje Merošina, Velika Plana...
- Objavlivanje konkursa za implementaciju i sertifikaciju standarda (HACCP, ISO, BRC...) – preko 60 firmi koristilo sredstva;
- Finansiranje analiza zemljišta ;

- Preko 1200 aplikacija:
 - * hiljade m³ rashladnog skladišnog prostora, tuneli za zamrzavanje, sorteks mašine, pakerice, izbijačice, kalibratori, klasirke, sušare za voće, metal detektori, ...
 - * 250 traktora, rotofreza, tarupa, sistema za navodnjavanje,
 - * stotine hektara posadjenih sertifikovanim ili standardnim sadnim materijalom;
 - * obučeni konsultanti za dalji rad prilikom konkurisanja po državnim ili IPARD konkursima...

Fruits & Berries

HVALA NA PAZNJI !

Goran Ranković – zamenik višeg savetnika

E-mail: goran.rankovic65@gmail.com

tel: + 381 64 65 91 527